

SCI-CONF.COM.UA

SCIENTIFIC RESEARCH IN THE MODERN WORLD

**PROCEEDINGS OF V INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
MARCH 9-11, 2023**

**TORONTO
2023**

SCIENTIFIC RESEARCH IN THE MODERN WORLD

Proceedings of V International Scientific and Practical Conference

Toronto, Canada

9-11 March 2023

Toronto, Canada

2023

UDC 001.1

The 5th International scientific and practical conference “Scientific research in the modern world” (March 9-11, 2023) Perfect Publishing, Toronto, Canada. 2023. 471 p.

ISBN 978-1-4879-3795-9

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Scientific research in the modern world. Proceedings of the 5th International scientific and practical conference. Perfect Publishing. Toronto, Canada. 2023. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/v-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-scientific-research-in-the-modern-world-9-11-03-2023-toronto-kanada-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: toronto@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua/>

©2023 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2023 Perfect Publishing ®

©2023 Authors of the articles

TABLE OF CONTENTS

AGRICULTURAL SCIENCES

1. **Івасик М. В.** 11
ВПЛИВ РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ НА УРОЖАЙНІСТЬ ЗЕРНА СОЇ

BIOLOGICAL SCIENCES

2. **Askhabov D. G., Koba L. V., Nahlov O. V., Martinenko V. V.** 16
THE INFLUENCE OF EMOTIONAL STRESS BECAUSE OF TEST'S EXAMINATION ON EEG PARAMETERS OF SCHOOLCHILDREN OF THE 5 GRADE
3. **Вовк В., Корінчак Л. М.** 22
ФОРМУВАННЯ, ЗБЕРЕЖЕННЯ І ЗМІЦНЕННЯ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ – ОДНА З ПЕРЕДУМОВ РОЗВИТКУ АСПЕКТІВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

MEDICAL SCIENCES

4. **Baymakov S. R., Inagamova M. Kh., Shaimardanov E. K.** 29
SURGICAL TREATMENT OF CICATRICAL STRICTURES OF THE ANAL CANAL
5. **Berbeniuk A. I., Tsysar Yu. V.** 33
RETROCHORIONIC HEMATOMA AT DIFFERENT STAGES OF PREGNANCY (CURRENT LITERATURE REVIEW)
6. **Bodnariuk O. I., Stabryn M. B., Bochkaryova O. V.** 38
ANALYSIS OF THE A1267G POLYMORPHISM OF HSP70-2 GENE IN THE STRUCTURE OF ADOLESCENT GIRLS WITH VULVOVAGINITIS
7. **Kornivskyi B. A., Tsysar Yu. V.** 45
MODERN VIEWS ON THE PROBLEM OF GESTOSIS IN PREGNANT WOMEN (LITERATURE REVIEW)
8. **Krasnopolska Ye. V.** 53
TOWARDS THE AUTOMATIC CONSTRUCTION OF A DICTIONARY OF TACTICAL COMBAT CASUALTY CARE
9. **Liudkevych H. P., Kyryshchuk I. G., Stoika Ya. V., Chernachuk A. P., Yakobchuk D. R., Holubets A. V., Khotiachuk L. O.** 57
THE RELATIONSHIP OF THE VDR GENE POLYMORPHISM WITH BONE OSTEOPOROSIS COMPLICATING FRACTURES
10. **Turchina N., Cherenko T., Heletiuk Yu.** 66
VIRAL PERSISTENCE IN ATHEROSCLEROTIC PLAQUES AND ITS PREVENTION IN ISCHEMIC STROKE/TIA PATIENTS WHO UNDERWENT CAROTID ENDARTERECTOMY
11. **Антонов А. Г., Сургай Н. Н., Татарко С. В., Узбек Т. С.** 71
АНАЛИЗ СОВРЕМЕННОГО СОСТОЯНИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ СУДЕБНО-МЕДИЦИНСКИХ ЭКСПЕРТОВ

12. **Галушко О. І.** 75
МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ФІЗІОЛОГІЧНИХ
ПРОЦЕСІВ ШЛУНКУ ПРИ ДІАБЕТИЧНОМУ ГАСТРОПАРЕЗІ
13. **Невструєв В. П., Камінський С. М.** 79
ПОВЕРТАЮЧИСЬ ДО ЗНЕБОЛЮВАЛЬНОЇ ДІЇ
МЕТАЛОТЕРАПІЇ
14. **Піскальова А. А., Цисар Ю. В.** 83
ПРОЦЕСИ МЕНСТРУАЛЬНОГО ЦИКЛУ ТА ЇХ ЗАЛЕЖНІСТЬ
ВІД ГОРМОНАЛЬНИХ ЗМІН У ЖІНОК РІЗНОГО ВІКУ
15. **Пісоцька Л. А., Кочкарова Я. Д., Зінова А. Е.** 88
ГЕНЕТИЧНІ АСПЕКТИ ГОСТРОГО ПОРУШЕННЯ
МОЗКОВОГО КРОВООБІГУ
16. **Сидорчук А. С., Дорогокупець А. В.** 94
ВПЛИВ ВІРУСУ SARS-COV2 У ХВОРИХ З ПОШКОДЖЕННЯМ
ПЕЧІНКИ

PHARMACEUTICAL SCIENCES

17. **Chalenko N. M., Demchenko A. M., Syrova G. O., Levashova O. L., Kozub S. M., Kozub P. A.** 98
STUDY OF ANALGESIC AND ANTI-EXUDATIVE ACTIVITY OF
COMPOSITIONS N-(3,4-DIMETHOXYPHENYL)-2- [4-AMINO-5-
(PYRIDIN-4-YL)-4H-1,2,4-TRIAZOLE-3-YLTHIO]ACETAMIDE IN
EXPERIMENT
18. **Шумейко М. В., Фан Тхань Хоа** 108
ДОСЛІДЖЕННЯ ФАРМАКО-ТЕХНОЛОГІЧНИХ
ХАРАКТЕРИСТИК БАЛЬЗАМІЧНОГО ЛІНІМЕНТУ З
ЕКСТРАКТОМ МОНАРДИ

CHEMICAL SCIENCES

19. **Atayev Matlab Shykhbala, Qasimov Riad** 111
TIRE WASTE RESEARCH IN THE PRODUCTION OF ASPHALT
CONCRETE

TECHNICAL SCIENCES

20. **Fialko N., Gnedash G., Shevchuk S., Novakivskii M.** 119
ENSURING RELIABLE OPERATION OF CHIMNEYS DURING
THE USE OF BOILER PLANTS WITH WATER HEAT-RECOVERY
EXCHANGERS
21. **Hlushkova D., Lalazarova N., Saenko V.** 125
EFFECT OF NANOADDITIVES ON MULTICOMPONENT NICKEL
ALLOYS
22. **Knysh R. O., Vlach V. V., Ternovyi A. M.** 134
REASONING FOR THE USE OF CRANK-GEAR DRIVE OF
PRESSURE SEGMENT IN THE DIE-CUTTING PRESS

23.	<i>Pasichnyk O.</i> MAIN RELIABILITY INDICATORS	138
24.	<i>Rehei I., Knysh O., Striletskyi A.</i> JUSTIFICATION OF THE APPLICATION OF THE TABLE MECHANISM WITH RECIPROCATING MOTION IN THE THREAD SEWING MACHINE	141
25.	<i>Павловський С. В., Алфьоров С. О.</i> РОБОЧІ ТІЛА ДЛЯ ПАРОТУРБІННИХ ЦИКЛІВ	145
26.	<i>Юшко В. О., Ляшенко О. М., Фролова М. Е.</i> ДОСЛІДЖЕННЯ МЕТОДІВ ПОБУДОВИ МОБІЛЬНОГО ПРОГРАМНОГО ДОДАТКУ ДЛЯ МОНІТОРИНГУ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ	153
GEOGRAPHICAL SCIENCES		
27.	<i>Кланчук В. М., Котенко Р. М.</i> ЗАСОБИ РОЗМІЩЕННЯ У МІЖВОСННІЙ ГАЛИЧИНІ	158
GEOLOGICAL AND MINERALOGICAL SCIENCES		
28.	<i>Buynovich I. V., FitzGerald Duncan M., Klein Antonio H. da F., Hein Christopher J., Cleary William J.</i> CYCLONE-GENERATED GEOINDICATORS ALONG CAMBORIÚ HEADLAND BEACHES AND NAVEGANTES STRANDPLAIN, BRAZIL	162
ASTRONOMY		
29.	<i>Vidmachenko A. P.</i> NAMES ON VENUS AND MINERALOGY OF ITS SURFACE	168
PEDAGOGICAL SCIENCES		
30.	<i>Asieieva I. V.</i> EXPERIENCE OF IMPLEMENTATING THE RATING SYSTEM FOR ASSESSING THE KNOWLEDGE OF TECHNICAL SPECIALTY STUDENTS IN TEACHING OF "GENERAL CHEMISTRY"	178
31.	<i>Balatska N., Lutkovska N.</i> PATRIOTIC EDUCATION PARADIGM IN UKRAINE	182
32.	<i>Tsyhanok O. O., Sanivskyi O. M.</i> METHODOLOGICAL CONCEPTS OF THE FORMATION OF THE SCIENTIFIC ELITE BY MEANS OF UKRAINIAN STUDIES	186
33.	<i>Білоусов А. В.</i> ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	191

34. *Єфімов Г. О., Мустафаєв Азер Махмуд огли, Попічко А. О., Чебан В. Ф., Соколов В. І.* 204
РОЗВИТОК РУХОВИХ ЗДІБНОСТЕЙ У СТУДЕНТОК НА
ЗАНЯТТЯХ З МІНІ-ФУТБОЛУ
35. *Ілляш С. Д., Орлик І. І.* 210
РАНКОВІ ЗУСТРІЧІ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ ЯК ЗАСІБ
СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ
ПОТРЕБАМИ
36. *Калита Н. І., Тарасюк Н. М.* 216
ФОРМУВАННЯ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ УЧНІВ В УМОВАХ
НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ
37. *Макєєва Є. О.* 223
МОТИВУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ
38. *Микитюк А. Д.* 229
ВИКОРИСТАННЯ ПІСЕНЬ У ВИВЧЕННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ
ДЛЯ РОЗВИТКУ ЛЕКСИЧНОЇ ТА ГРАМАТИЧНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ
39. *Муращенко О. В.* 232
ЕТАПИ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНИХ ІННОВАЦІЙ В ПОЧАТКОВІЙ
ШКОЛІ
40. *Нестеренко С. Г.* 235
ЖОРСТОКЕ ПОВОДЖЕННЯ В СІМ'Ї ЯК СОЦІАЛЬНО-
ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА
41. *Перебейнос В. Б., Пакулин С. Л., Феклистова І. С., Пакулина А. С.* 239
ОПТИМИЗАЦИЯ ПСИХИЧЕСКИХ СОСТОЯНИЙ
ДЗЮДОИСТОВ КАК ВАЖНЫЙ РЕЗЕРВ ПОВЫШЕНИЯ ИХ
СПОРТИВНОГО МАСТЕРСТВА
42. *Седлецька О. В.* 250
ОСОБЛИВОСТІ ПРИ ВИВЧЕННІ СТУДЕНТАМ ДИЗАЙНУ
ІНТЕР'ЄРІВ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА
43. *Снедкова Л. А., Снедков І. І., Тахтаулова Д. С.* 259
ФОРМИ І МЕТОДИ ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-
КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ З МУЗИЧНОГО
МИСТЕЦТВА
44. *Ярославцева М. І., Бабаніна Т. І., Оберемко К. С.* 264
ФОРМУВАННЯ МИСТЕЦЬКО-ТВОРЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
ДІТЕЙ 5 РОКУ ЖИТТЯ В ПРОЦЕСІ АПЛІКАЦІЇ

PSYCHOLOGICAL SCIENCES

45. *Шевченко Р. П., Котляр Л. І., Бондаревич С. М., Савчук О. Р., Архирєєва Я. С.* 271
ПРОБЛЕМА ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ КОМПЛІМЕНТІВ ТА
ЛЕСТОЦІВ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ

46. **Шиделко А. В., Чмир С. М.** 277
ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВЕРБАЛЬНОЇ АГРЕСІЇ МОЛОДІ

CULTUROLOGY

47. **Складановська М. Г.** 283
ПОЛІФУНКЦІОНАЛЬНИЙ ПІДХІД ДО ФЕНОМЕНУ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ

POLITICAL SCIENCES

48. **Пархоменко К. С.** 293
ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ РЕФОРМУВАННЯ МИРОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ООН
49. **Цурканова І. О.** 298
СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПРОБЛЕМИ ПОЛІТИЧНОЇ ОСВІТИ У МОЛОДІ

PHILOLOGICAL SCIENCES

50. **Petrova E. I.** 303
SUFFIX MORPHEMES FUNCTIONING IN THE SCIENTIFIC TEXT CORPORA WITH LOW FREQUENCY
51. **Shanaieva-Tsymbal L. O., Kuzmenko V. O.** 309
THE ROLE OF METAPHOR IN JOURNALISTIC STYLE
52. **Бухінська Т. В., Гладкоскок Л. Г., Черська Ж. Б.** 311
ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ
53. **Грон Ю. Г.** 316
ДО ПРОБЛЕМИ КЛАСИФІКАЦІЇ СТИЛІСТИЧНО ЗАНИЖЕНОЇ ЛЕКСИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ
54. **Кващук І. М.** 322
ПОПОВНЕННЯ ЛЕКСИЧНОГО ЗАПАСУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ: ПОРАДИ ТА ЕФЕКТИВНІ СПОСОБИ
55. **Корбозерова Н. М.** 327
БАГАТОПЛАНОВІСТЬ МЕТОДУ МІЖМОВНОГО ПОРІВНЯЛЬНОГО АНАЛІЗУ СПОРІДНЕНИХ/НЕ СПОРІДНЕНИХ МОВ
56. **Ласінська Т. А.** 331
СТРУКТУРА Й ГЕНЕЗА УКРАЇНСЬКОЇ ТА АНГЛІЙСЬКОЇ АРХАЇЗАЦІЇ В КОНТЕКСТІ ЗАВДАНЬ ПЕРЕКЛАДУ АРХАЇЧНОЇ ЛЕКСИКИ
57. **Швець Н. В., Швець О. В.** 338
ФРАЗЕОЛОГІЧНІ ОДИНИЦІ З СОМАТИЧНИМ КОМПОНЕНТОМ ЯК ЗАСІБ ВІДОБРАЖЕННЯ СПЕЦИФІКИ НАЦІОНАЛЬНОГО СВІТОСПРИЙНЯТТЯ

PHILOSOPHICAL SCIENCES

58. *Воропаєва Т. С., Авер'янова Н. М.* 342
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ОСНОВА НАЦІОНАЛЬНОГО СПРОТИВУ

ECONOMIC SCIENCES

59. *Bilko O. O., Voronko R. M.* 353
HOTEL BUSINESS ENTERPRISES: FEATURES OF ACTIVITY
AND IMPACT ON CONSTRUCTION ACCOUNTING
60. *Gryshchenko O. V., Kutsyk P. O.* 357
ADMINISTRATIVE ACCOUNT OF THE RENTAL PROPERTY:
APPROACH TO IMPROVEMENT
61. *Vlasenko V.* 361
FEATURES OF CREATING AN EFFECTIVE MECHANISM FOR
MAKING AND IMPLEMENTING MANAGEMENT DECISIONS AT
ENTERPRISES
62. *Безкровний О. В., Кулинич В. В., Вовченко В. Д.* 366
ТЕОРЕТИЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ФОРМУВАННЯ ЦІЛЕЙ ТА
ЗАВДАНЬ УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ СУБ'ЄКТІВ БІЗНЕСУ
63. *Березянюк Т. В.* 371
РИНКОВА СПЕЦИФІКА ІНТЕРНЕТ-КОМУНІКАЦІЙНОГО
ПРОСТОРУ УКРАЇНИ
64. *Борисенко Я. В.* 377
КЛАСИФІКАЦІЯ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ
СИСТЕМ
65. *Вихор М. В.* 381
ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФЕРМЕРСЬКОГО
ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ
66. *Геряк В. В.* 387
ОПОДАТКУВАННЯ БАНКІВ В УКРАЇНІ
67. *Гнатенко Є. П., Горчук І. О.* 391
ПРОБЛЕМИ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЗАПАСАМИ ТА
ОСНОВНІ ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ
68. *Данкеєва О. М., Попович В. М.* 397
ЗАСТОСУВАННЯ КАРТИ ЕМПАТІЇ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ
ПРОФІЛЮ СПОЖИВАЧІВ ІТ-СТАРТАПУ
69. *Дум'як Ю. Л.* 400
ЕКОЛОГІЧНИЙ НАПРЯМ МИТНОГО КОНТРОЛЮ УКРАЇНИ В
УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ ДО СВІТОВОГО ПРОСТОРУ:
ПУБЛІЧНО-УПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТ
70. *Мямлін В. В.* 405
ДО ПИТАННЯ ПРО ІСНУВАННЯ ОБ'ЄКТИВНИХ ЗАКОНІВ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ
71. *Новицька О. В., Черненко В. В.* 416
СТАН ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ У ВІЙСЬКОВИЙ
ПЕРІОД

72.	Трушевський О. О. ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ СТРАХУВАННЯ ЯК ЕКОНОМІЧНОЇ КАТЕГОРІЇ	421
73.	Чаркіна Т. Ю., Ващенко О. М. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПАСАЖИРСЬКИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ В УКРАЇНІ	430
74.	Шебалков І. Л., Дібров В. К., Шебалкова Є. І. МАКРОЕКОНОМІЧНЕ ПРОГРАМУВАННЯ, ЯК ОДИН ЗІ СПОСОБІВ УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЮ ЕКОНОМІКОЮ УКРАЇНИ	436
LEGAL SCIENCES		
75.	Бугайчук Ю. І., Хахуцяк О. Ю. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА НА ЗАХИСТ ПІД ЧАС ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	449
76.	Глушко Р. О. КАТЕГОРІЇ «СІМ'Я» ТА «СІМЕЙНЕ ЖИТТЯ»: НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО ТА ПРАКТИКА ЄСПЛ	453
77.	Журба А. М., Шевченко Т. Р., Давидов П. Г. ОБОВ'ЯЗКОВЕ МЕДИЧНЕ СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ	464

ДО ПРОБЛЕМИ КЛАСИФІКАЦІЇ СТИЛІСТИЧНО ЗАНИЖЕНОЇ ЛЕКСИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Грон Юлія Григорівна,

к.філол.н., доцент

Черкаський державний технологічний університет

м. Черкаси, Україна

Анотація. У статті розглядається питання соціальної маркованості лексичних одиниць мови. Визначаються підходи до класифікації мовних одиниць вітчизняними та зарубіжними вченими. Виокремлюються стилістичні особливості соціального підходу до визначення лексем. Аналізуються характерні риси стилістично заниженої лексики англійської мови.

Ключові слова: соціальна диференціація мови, літературна мова, ненормативні мовні одиниці, обсценна лексика.

Проблема стилістичної диференціації мови у лінгвістиці відповідно до соціального статусу потребує детального висвітлення. Науковиця О. Селіванова називає ключовою формою існування будь-якої мови її літературний варіант, або стандарт [1, с. 324]. Соціальну диференціацію мови дослідниця виводить із тези І. Бодуена де Куртене щодо вертикального та горизонтального членування мови, де вертикальне членування відображає соціальну сутність, а горизонтальне – територіальну [там само, с. 323].

На початку ХХ ст. питання соціальної диференціації мови вивчали як вітчизняні так і зарубіжні мовознавці, такі як А. Сеше, Ш. Баллі, А. Мейє, Е. Сепір, С. Поливанов, Л. Щерба, Б. Ларін, Г. Винокур, Б. Головін та ін. На думку Л. Щерби складність структури мови напряму залежить від складності структури суспільства, що впливає на диференціацію мовного матеріалу [цит за 1, с. 323]. У працях Б. Головіна пропонується соціальна диференціація у широкому розумінні відповідно до: 1) територіальної належності, або діалекти;

2) матеріального вираження; 3) особливостей структури мовленнєвого процесу; 4) різновиду діяльності соціуму; 5) соціальної приналежності; 6) жанрів та типів словесних творів; 7) авторів твору [цит за 1, ст 323]. О. Селіванова не поділяє такого підходу, оскільки переконан, що автор праці змішує елементи соціальної диференціації з типами комунікації.

Отже, О. Селіванова використовує такі підходи до соціальної диференціації мови: 1) історія та перспективи соціального розвитку суспільства при описі соціальної структури мови; 2) виявлення складності та неізоморфності відношень між мовною структурою та прошарками суспільства і врахування соціальних та несоціальних особливостей, описуючи маргінальні групи, такі як етносоціальні соціально-демографічні та соціально-статеві [2, с. 47]; 3) залежність використання мовних засобів згідно із соціальними ролями комунікантів та умов ситуації здійснення спілкування; 4) стильова дифузійність у різноманітних сферах спілкування; 5) мовленнєва поведінка, що зумовлена іншими видами компетентності, а не лише мовною, включає культурну, комунікативну тощо; 6) використання у літературній мові різноманітних засобів, які залежать не лише від соціальних, а й ситуативних та стилістичних, статусних та рольових характеристик носіїв мови; 7) урахування факторів розмивання меж між формами та існуванням мови, які можуть об'єднувати риси територіального діалекту та міського просторіччя, соціального жаргону та усної форми літературної мови тощо [3, с. 75-93].

Таким чином, соціальна диференціація мови представлена у вигляді подвійної репрезентації: перша – це соціально зумовлені підсистеми, а саме міські койне, місцеві діалекти, соціальні та професійні жаргони, літературна мова, друга – соціально марковані засоби мовців певних суспільних страт та груп у залежності від умов комунікації й функціонально-стилістичних характеристик мовлення [3, с. 91].

Англомовна лінгвістична традиція вважає літературну мову стандартною, яка протиставляється діалектам, розмовній мові, просторіччям. Її по праву вважають найвищою формою існування мови, а сфера її застосування

прямопропорційно залежить від мовної ситуації. Свідоме культивування норми є головною ознакою літературної мови, в той час як нормативність та уніфікованість мають відносний характер. Слід звернути увагу на той факт, що літературна мова не є тотожною художній мові та має розгалужену систему стилів. Вона, як правило, може використовуватися у різних сферах мовлення, а відтак є поліфункціональною, та характеризується соціальною престижністю.

Ю. Масель зазначає, що коли мова йде про виокремлення ненормативних мовних одиниць від нормативної літературної лексики, то слід брати до уваги таке поняття як субстандарт. В одному з визначень йдеться про те, що субстандарт – це це одиниця приватної опозиції, коли стандарт протиставляється субстандарту за ознакою НАЯВНІСТЬ :: ВІДСУТНІСТЬ [4, с. 23]. Слід звернути увагу на те, що обидва протилежні поняття належать до нормованих підсистем національної мови, які відрізняються, що є кодифікованою в стандарті та некодифікованою, узуальною в субстандарті. Отже, під субстандартом розуміють усі мовні форми та їх елементи, які виступають опозицією відносно кодифікованої норми літературного стандарту [5, с. 13.].

О. М. Калугіна тлумачить субстандарт як гетерогенне мовне явище, що має риси ненормативності, характеризується усною формою існування, відображає субкультурні явища, функціонує в межах відповідного лексичного рівня [6, с. 265]. Отже, такі ознаки дозволяють вважати субстандарт явищем, що протиставляється літературній мові.

Доречною є класифікація субстандартних одиниць за соціально-територіальним критерієм та стильовим. Відповідно до соціально-територіального критерію ненормативні одиниці поділяються на прошарки за соціальною приналежністю та територіальною розповсюдженістю. Критерій за соціальною приналежністю включає жаргони соціальних груп, як от лікарів, моряків, військових, аргі тощо та загальний сленг. А. С. Букалов визначає ступінь відкритості соціальних груп головним критерієм для виокремлення мовних одиниць загального та спеціального сленгу. На думку

науковця загальний сленг використовується у відкритих соціальних групах, а спеціальний сленг, тобто жаргон, використовується у відносно відкритих соціальних групах. Територіальні діалекти виокремлюються за соціально-територіальним критерієм. Територіальний діалект – це різновид національної мови, який характеризується відносною структурною близькістю та є мовою спілкування людей на певній території, які мають спільні елементи матеріальної і духовної культури, історико-культурні традиції та самосвідомість [8].

Таким чином, поняття ненормативна лексика, а це також матюки, нецензурна лексика, обценна лексика, лихослів'я, належить до категорії табуованої, яку носії мови сприймають як неприпустиму чи відразливу. Ненормативна лексика має не тільки соціальне, але й етнічне та релігійне коріння. У соціальній площині така лексика вживається з метою залякування, демонстрації гендерного ставлення, пониження рангу опонента у соціальній ієрархії, демонстрації свого соціального статусу тощо. Власне термін «обценна лексика» бере свій початок у латинському слові *obscenus*, що означає брудний або непристойний. Він нещодавно увійшов у лінгвістичний обіг та використовується на позначення наступних груп лексики: соціально табуовані частини тіла, лексеми, що позначають статевий акт, стилістично знижені лексеми розпусної жінки. Британський дослідник Ентоні МакЕнері, враховуючи інвективні функції ненормативної лексики, у своєму дослідженні зазначив, що «ненормативна лексика може означати будь-яке слово чи вираз, яка використовується у ввічливій бесіді і цим самим може образити присутніх» [9, с. 10].

Головною метою нині вживання обценної лексики є її експресивна функція. Досить часто експресивність нецензурних лексем виражається через перехід у вигуки. В обценних мовних одиницях знаходиться сильний емотивний компонент, який виходить на перший план тим самим перетворюючи слово з денотативним значенням у вигук, який виражає найрізноманітніші реакції, почуття чи відчуття.

До нецензурної лексики належать слова та вирази, що заборонені цензурою і їх не можна надрукувати. Проте такі лексичні одиниці можуть вживатися у певній ситуації. Слід зауважити, що у публічному вживанні нецензурна лексика засуджуються, оскільки не відповідає морально-етичним нормам. Таким чином, такі лексеми можна вважати непристойними. На письмі непристойна та нецензурна лексика визначається як табу і підлягає графічній евфемізації, як от *f**k*. [6, с. 315]

В англійській мові 7 ключових лексичних одиниць відносять до категорії непристойних, а саме *shit, piss, fuck, cunt, sucker, motherfucker, tits* [там само.]. Згідно з різноманітними словниками, англійська лексема *f**k* часто використовується з метою вираження вигуку, подиву, болі, страху, злості, гніву, розчарування, радості або піднесеного настрою. Це пояснює той факт, що мова все ж таки більш консервативна, ніж система громадських поглядів, що проявляється у розширених словосполученнях. Деякі з них вживаються в умовах об'єкт-суб'єктної ситуації у якості реакції індивідуума на подію, зокрема *fuck that!, fuck no!, fuck off!* [10, с. 55]. Інші вимагають наявності безпосереднього адресата, чия поведінка викликає доволі негативну емоційну оцінку. Використання у таких випадках дієслова із значенням сексуальної дії *fuck you!* Також відображає стійку традицію його негативної оцінки. Такі вирази як *go fuck yourself* є потенційним свідченням закодованого у мові від'ємного ставлення до онанізму, незважаючи на те, що цей процес давно перестали вважати хворобою чи збоченням.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми: підручник вид 2-е випр. Черкаси, 2017. 890 с.
2. Швейцер А.Д. Теория перевода. Статус, проблемы, аспекты. М.: Наука. 1988. 215 с.
3. Крысин Л. П. Слово в современных текстах и словарях: очерки о русской лексике и лексикографии, 1974. URL: <https://portal.tpu.ru/SHARED/s/>

SHCHITOVA/Aspir/Aspirantam/Krysin_slovo.pdf (Дата звернення: 01. 03. 2023)

Биков В. Російська феня. Словник сучасного інтержаргона асоціальних елементів. М.:1992. 345 с.

4. Коровушкин В. П. Основы контрастивной социолектологии: автореферат диссертации доктора филологических наук. Пятигорск, 2005. 21 с.

5. Калугина Е. Н. Понятийно-теоретический аспект исследования языкового субстандарта/ Е. Н. Калугина // Научный диалог. 2013. 315 с.

6. Бондаренко К. Л. лінгвокультурні особливості укр. та анг сленгу / К. Л. Бондаренко. автореф. дис. к. ф. н. Д.: 2007. 22 с.

7. Жилко Ф. Т. Ареальные единицы укр. языка / Ф. Т. Жилко.— В кн.: ОЛА МИ. 1970. М., 1972; Бевзенко С. П. Укр. діалектологія. К., 1980— Режим доступу: <http://litopys.org.ua/ukrmova/um156.htm>

8. McEnery T. Swearing in English: bad language, purity power from 1586 to the present. London; New York: Routledge, 2006. 245 p.

9. Мокиенко, В.М. Русская бранная лексика: цензурное и нецензурное // Русистика. Берлин, 1994. № 1/2. С. 50-73.